

พระมหาวิทธีร จันทรชื่น. (2565). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.เรขา อรัญวงศ์ ผศ.ดร.นิติกร อ่อนโยน

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเกี่ยวกับองค์ประกอบของจิตสาธารณะ 2) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการรับใช้สังคม และ 3) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการรับใช้สังคม การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะตามวัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่างระยะที่ 1 ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 200 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างระยะที่ 2 ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวรดิษฐ์วิทยาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดอ่างทอง จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ องค์ประกอบของจิตสาธารณะ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ แบบวัดสถานการณ์จิตสาธารณะ 4 ด้าน ตัวอย่างแผนการสอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยสถิติเชิงบรรยาย แจกแจงความถี่ของข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการทดสอบ การวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการเคารพสิทธิของผู้อื่น ด้านการถือเป็นที่ ด้านการดูแลรักษา และด้านการบำเพ็ญประโยชน์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี โดยค่าดัชนีความกลมกลืนผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกตัว (Chi-square=11.85, df=19, Sig.=0.89, CMIN/df.=0.62, n=32, CFI=1.00, NFI=0.99, GFI=0.99, AGFI=0.97, IFI=1.00, RMSEA=0.00, RMR0.00) 2) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการรับใช้สังคม 8 องค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก และ 3) ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการรับใช้สังคม นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีจิตสาธารณะจากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง คือ วัดก่อนเรียน-ระหว่างเรียน-และหลังเรียน มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างเป็นลำดับ และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้วิจัยได้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ 4 องค์ประกอบ และมีขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาจิตสาธารณะ 4 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ ขั้นที่ 2 ขั้นลงมือปฏิบัติ ขั้นที่ 3 ขั้นสะท้อนความคิด ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและชื่นชม ซึ่งขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 ขั้นนี้ทำให้นักเรียนมีจิตสาธารณะสูงขึ้นทุกด้าน ตามลำดับดังนี้ 1) ด้านการดูแลรักษา 2) ด้านการถือเป็นที่ 3) ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ 4) ด้านการเคารพสิทธิของผู้อื่น

คำสำคัญ : องค์ประกอบจิตสาธารณะ การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน แนวคิดการรับใช้สังคม

Pramaha Waritthon Chanchuen. (2022). The Development of an Instructional Model Based on Service Learning Approach to Enhance Junior High School Students' Public Consciousness. Doctor of Philosophy (Curriculum and Instruction). Advisors: Asst. Prof. Dr.Rekha Arunwong, Asst. Prof. Dr.Nitikorn Onyon

ABSTRACT

The objectives of this research and development were 1) to analyze the confirmatory factors of public mind, 2) to develop the teaching and learning model according to the concept of community service, and 3) to investigate the implementation results of the teaching and learning model according to the concept of community service. The study applied a research and development method and was divided into three phases according to the research objectives. The sample group for the first phase was 200 seventh graders enrolled in the second semester of the academic year 2020 at the schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2 and selected by means of multi-stage random sampling. The sample group for the third phase was a class of 28 seventh graders at Woraditwitthayaprasuit School, Ang-Thong province, who were selected by means of multi-stage random sampling. The research instruments were factors of public mind, the teaching and learning model according to the concept of community service in order to promote public mind, an assessment form of public mind situation in all four aspects, and a sampled teaching plan for the lower secondary school students. Data were analyzed by frequency, mean, standard deviation (S.D.), confirmatory factor analysis, f-test, and One-Way ANOVA. Multi-stage random sampling

The results were as follows: 1) The confirmatory factor analysis revealed that there were four aspects of public mind among the secondary school students: respecting others' rights, taking responsibility, care taking, and providing public service, all of which were consistent with the empirical data at a good level and passed all of the specified criteria (Chi-square=11.85, df=19, Sig.=0.89, CMIN/df.=0.62, n=32, CFI=1.00, NFI=0.99, GFI=0.99, AGFI=0.97, IFI=1.00, RMSEA=0.00, RMR0.00). 2) The development of the teaching and learning model according to the concept of community service in all eight stages was found to be at a very good level of appropriateness. And 3) the implementation results of the teaching and learning model based on the concept of community service revealed that the students had a higher level of public mind at a significance level of 0.05 from the comparison of their pretest, test, and posttest scores.

The innovation gained from this study is the four stages of teaching and learning management according to the concept of community service in order to promote public mind, which are 1) preparation, 2) implementation, 3) reflection, and 4) summary and appraisal. All four stages of teaching and learning management will result in students having a more public mind in all of the following aspects: 1) care taking, 2) taking responsibility, 3) providing public service, and 4) respecting others' rights.

Keyword: Factors of Public Mind, Development of Teaching and Learning Model, Concept of Community Service